IS-SEBA’ HADD TAL-GHID (2022) IS-SOLENNITÁ TA’ TLUGH IL-MULEJ FIS-SEMA (LAPSI)

Contributed by Frans Galea
Saturday, 28 May 2022

Din
hija il-Liturgija tas-Seba' Hadd ta' L-Ghid (Is-Sollennita' ta' Tlugh il-Mulej fis-Sema) (2022) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Dan il-&add ipo!!i quddiemna wa'da mill-akbar Festi tal-Knisja, dik li missirijietna kienu jsej'ulha “Lapsi” u li hija t-Tlug' tal-Mulej fis-Sema. Ftit huma dawk li jag'tuha importanza; tidher festa sekondarja x’'in tqabbilha mal-Pentekoste li riesaq u iktar u iktar mal-G'id u l-Milied. Imma g'andha ra!un il-Knisja tg'ixha din il-Festa b’mod qawwi g'ax tkellimna fuq veritajiet fundamenali tal-Fidi tag'na. Il-Festi kollha huma kateketi i, jikkatekizzaw, isa''u fil-Fidi, u din mhix inqas. Ewsebju, storiku tal-Knisja primittiva li g'ex bejn it-tielet u r-raba’ sekli isemmiha fil-kitbiet tieg'u, waqt li S. Wistin, li g'ex ftit wara Ewsebju, jitkellem dwarha b'ala Festa universali mal-Knisja kullimkien, u li kellha l-V!ili solenni tag'ha b'all-festi l-kbar l-o'ra.

Hija !!ib fi tmiem mhux biss il-missjoni fi|ika ta’ Kristu fuq din l-art (spe i l-kontra tal-Milied), imma tag'laq ukoll |mien fundamentali g'all-Appostli u g'all-Knisja li kienet qeg'da tissawwar. Mill-G'id il-Kbir sa Lapsi g'addew erbg'in jum, erbg'in jum mimlijin esperjenzi ta’ barra minn hawn. L-Appostli tbellhu b’dak li g'adda minn g'alihom f’dan i|-|mien. Huma draw bil-Mulej, li raw imsallab u difnuh huma stess, issa jsibuh f’nofshom f’daqqa wa'da, darba wara darba, jisimg'uH, ikellmuH, jieklu mieg'U, imissuH.

Dawn kienu esperjenzi totalment kontra n-natura, diffi li g'all-mo'' uman biex jassorbihom kollha. Kristu kellimhom 'afna fuq il-&ajja ta’ Dejjem, fuq il-Knisja, fuq il-!erarkija tag'ha, fuq l-Evan!elizzazzjoni tal-!nus u, fuq kollox, li kellhom b|onn l-Ispirtu ta’ Alla nnifsu sabiex ji aralhom dan kollu. Kellhom b|onnu wkoll l-Ispirtu s-Santu biex jag'tihom il-kura!! u l-awtorità g'ax fit-ta'wid tag'hom kellhom qalbhom mimlija t'assib u nkwiet fuq il-missjoni li kienu jafu li se jid'lu g'aliha.

Kollox kien !did g'alihom. Min se
jlumhom jekk 'assew id-dinja ddur bihom, mifxula, im'awda, kull tant jiddubitaw
jekk kinux f’sensihom jew le? U wasal
l-erbg'in jum wara dak il-Jum imbierek tal-Qawmien tieg'U, u Hu 'adhom mieg'u 'dejn
Betanja, u hemm, wara li bag'athom biex
ikunu xhieda tieg'u fid-dinja kollha, rawH jitbieg'ed minnhom u jittie'ed lejn
is-Sema. U kif kienu hekk, ma jafux x’se
jaqbdu jag'mlu, |ew!t ir!iel lebsin l-abjad qalulhom li esù kellu jer!a’ ji!i
darb’o'ra, fl-a''ar ta|-|mien.

Huwa l-Ispirtu s-Santu li kellu jdawwal kollox.   esù, qabel 'allihom enfasizza l-importanza
li huma ma jag'mlu xejn g'alissa 'lief jistennew l-Ispirtu s-Santu. Kemm kien importanti dan!   ie li g'idniha f’dawn il-kitbiet li d-dehra
ta’ Kristu mqajjem mill-Mewt g'a!!bet u ferr'et lill-Appostli, i|da, u din hi
kur|ità, din l-esperjenza ma bidlithomx minn !ewwa. Baqg'u jib|g'u b'al qabel; baqg'u egoisti;
baqg'u i'ossuhom mhedda; baqg'u ma
jistg'u jifhmu xejn mill-Misteru tal-Missjoni ta’ esù, tant li mumenti qabel
'allihom g'all-a''ar darba, huma staqsewH:
“Mulej, hu dan i|-|mien li fih
int se ter!a’ twaqqaf is-Saltna ta’ I|rael?”
(Atti 1, 6). Kienu g'adhom
jo'olmu bis-Saltna politika ta’ I|rael, bil-poter tad-dinja e . Il-Mulej ftit ta kas ta’ dan g'ax Hu kien jaf x’bidla kien se j!ib fihom l-Ispirtu
s-Santu, li jibdel lill-bniedem fil-qalb tieg'u u jag'tih vi|joni ta’ kulma
ji!ri fid-dinja differenti minn dik li kellu qabel.

L-Appostli kienu nies “reli!ju|i”, imma kienu g'adhom mhumiex Kristjani. Reli!ju| issir skont in-natura g'ax ir-reli!jo|ita hi naturali. Ir-reli!ju|
jistenna l-mirakli fi|i i, jemmen f’dak li jara b’g'ajnejh u jmiss
b’idejh. L-Appostli g'addew minn din
il-fa|i tal-konver|joni g'ax g'exu tliet snin ma’ esù u dawn kienu mimlijin
daqs bajda. Huma raw 'afna mirakli
fi|i i, u l-ikbar miraklu kien ir-ritorn ta’ Kristu wara l-Mewt tas-Salib.

Imma jkollna ng'idu li l-affarijiet li naraw u mmissu b’idejna jimmarkaw
il-qalb b’mod superfi jali. Kristu kien
jaf li l-bidla l-kbira f’qalbhom kellha sse'' biss permezz tal-Miraklu Morali,
tad-Dawl li kellhom jir ievu f’qalbhom mill-Ispirtu s-Santu. Huwa l-Ispirtu s-Santu li kellu jibdilhom
minn nies egoisti u ambizzju|i b'all-o'rajn, f’nies kollhom kura!!, b’Nar
jaqbad f’qalbhom bl-Im'abba g'al Alla u l-bnedmin. Kristu kien kellemhom fuq din l-esperjenza li
kienet riesqa lejhom. Il-Qari mill-Atti
tal-lum jg'id li esù “ordnalhom biex ma
jitilqux minn erusalemm, imma joqog'du jistennew sa ma sse'' il-weg'da
tal-Missier, ‘li fuqha’, qalilhom, “smajtu x’kont g'edtilkom. Ji!ifieri, li wanni g'ammed bl-ilma, imma
intom fi ftit jiem o'ra titg'ammdu bl-Ispirtu s-Santu.’” (Atti 1, 4-5). Din kienet il-Mag'mudija li kellha tibdilhom.

Huwa n-Nar li kellhom jir ievu f’din il-Mag'mudija tal-Pentekoste li welled
tassew il-Knisja, li g'amel minn dawn it-tnax, emg'a wa'da mag'quda fi Kristu,
mog'tija kollha kemm hi g'ax-Xhieda ta’ esù.
Kien fid-Dawl tal-Ispirtu li sa fl-a''ar fehmu kollox. Huwa l-Ispirtu s-Santu li jag'mel minna nies
!odda. Hu mbierek il-bniedem li dejjem
jitlob l-ikbar Grazzja li jista’ jag'tih il-Missier: ir-rigal tal-Ispirtu
s-Santu li jdawlu g'al kollox dwar dak li g'amel g'alih l-Iben ta’ Alla. G'ax ir-reli!jon u l-kateki|mi jag'tuna
'afna, 'afna tag'rif dwar il-Mulej, imma laqg'a 'ajja mieg'u isse'' biss
bil-qawwa tal-Ispirtu s-Santu. Wie'ed
jista’ jkun jaf kollox u ma jkun jaf xejn.
G'ax lil Kristu ssir tafu b’mod intimu meta jdawlek dwarU l-Ispirtu
s-Santu.

Infatti l-Mulej qal lil ta’ madwaru: “Ng'idilkom
is-sewwa, jaqblilkom li jiena mmur; g'aliex jekk a mmurx, id-Difensur ma ji!ix
g'andkom; imma jekk immur nibg'atulkom.”
(w. 16, 7). Hawn il-Mulej
qieg'ed jg'id xi 'a!a profonda 'afna.
Irid jurina li l-Pre|enza spiritwali hi iktar qawwija mill-Pre|enza fi|ika. G'al tliet snin g'ex il-'in kollu
mal-Appostli, u issa kien se j'allihom, imma weg'edhom li wa'edhom mhux se
j'allihom |gur, anzi l-Ispirtu tieg'U li se jibag'tilhom kien se jag'mlu iktar
qrib g'ax biH Hu kien se jg'ammar fihom issa.
&afna jg'idu: jekk nara, nemmen.
Qeg'din jid'ku bihom infushom.
Min g'andu l-Fidi vera ma jemminx g'ax ra xi 'a!a bl-g'ajnejn fi|i i
tieg'u, jew g'ax xi 'add ippruvalu l-verità ta’ dak li jemmen, imma g'ax fih
se'' Misteru. Fih ir ieva xhieda
ming'and l-Ispirtu s-Santu dwar li esù
hu l-Iben ta’ Alla u li hu s-Salvatura tad-dinja, u din il-Fidi li ti!i
mill-Ispirtu s-Santu ma jisraqhielu 'add, lanqas bit-theddid tat-torturi u
l-martirji.

Dan kollu tenfasi||ah din is-Solennita tal-lum. Tenfasi||ah u ti elebrah, tag'mel festa
minnu! Il-Knisja tifra' illum g'ax barra
mill-istennija tal-Ispirtu, illum ti elebra fatt tal-g'a!eb. Kristu tela’ fis-sema b’!isem b'al tag'na! A'na l-bnedmin
!a ninsabu fis-Sema, f’dan
il-post li 'add ma jaf x’inhu jew fejn hu, g'ax wie'ed minna, esù, jinsab hemm
b’la'am u g'adam b'al tag'na. U b'alu
wkoll Ommu, l-Ver!ni Marija, tg'allimna l-Knisja.

Dan hu l-post li g'alih !ejna ma'luqin.
Dan hu l-post li g'alih !ejna mg'ammdin.
Dan hu l-post li hu Pajji|na, li hu tag'na bi dritt mhux g'ax
jist'oqqilna, jew g'ax nirb'uh a'na, i|da g'ax reb'u g'alina Kristu bil-Merti
tieg'u. Huwa HU li jimmeritalna l- enna,
u allura l- enna hija tag'na, bil-Bieb tag'ha miftu' bera' quddiemna. Ir-reb'a !a hi tag'na, g'ax id-Demm ta’ Alla
!ie mxerred kollu kemm hu b’risq tieg'i u tieg'ek u ta’ kull bniedem. Il-prezz !a t'allas u l-kuntratt sar! Kemm
a'na xortina tajba! Bla ma jist'oqqilna qeg'din xi erbg'a jew
'ames goals minn fuq u baqa’ biss 'ames minuti log'ob! Kieku l-Ingli|i jg'idu li “it is ours to lose”.
Nistg'u nitilfuha, imma g'ax irridu
nitilfuha. Il-Knisja ti elebra

l-funerali ta’ dawk li jemmnu fil-Grazzja ta’ Kristu, u tg'odd jum il-Mewt tag'hom b'ala d-“Dies Natalis”, Jum it-Twelid tag'hom g'all-&ajja l-vera.

Quddiem it-t'assib dwar il-futur tag'na, esù jag'mlilna l-qalb u jg'idilna biex ma ninkwetawx. Wa'da mill-karatteristi i tal-bniedem tal-Fidi huwa li hu ma jinkwetax. Hawn 'afna nies “reli!ju|i” li jinkwetaw, imma Nisrani veru, Kristjan veru, ma jinkwetax.   esù jg'idlna: “T'allux qalbkom tit'awwad! Emmnu f’Alla, u emmnu fija wkoll. Fid-dar ta’ Missieri hemm 'afna postijiet; li ma kienx hekk, kont ng'idilkom. Sejjer in'ejjielkom fejn toqog'du. U meta mmur u n'ejjielkom post, ner!a’ ni!i ne'odkom mieg'i biex, fejn inkun jien, tkunu intom ukoll.” (w. 14, 1-4).   esù jitlobna biex nemmnu Kliemu. Hemm 'afna postijiet, qal, u dan hu tassew, g'ax il-Merti tieg'u huma kbar bi||ejjed biex isalva kul'add bihom. L-omm tad-dnubiet kollha hi li dan hu tqil g'alina li nemmnuh; fid-dinja dejjem rajna l-kuntrarju: li kull 'a!a tajba li akkwistajna kellna nit'abtu bis-s'i' g'aliha, u sikwit nit'abtu g'alxejn.
Imma esù bata g'alina biex immeritalna l- enna g'al dejjem, u dawk li huma mdawlin fuq dan, isiru nies !odda li hu naturali g'alihom li jg'ixu kif iridhom Dak li g'amel tant g'alihom.

Il-Litur!ija tal-Kelma tal-lum:

Qari I

Kien me'ud ’il fuq waqt li huma kienu j'arsu lejh.

Atti 1:1-11

Bidu tal-Ktieb tal-Atti tal-Appostli

Fl-ewwel rakkont tieg'i, Teofilu, tkellimt fuq dak kollu li esù kien g'amel u g'allem minn mindu beda sal-jum li fih kien me'ud fis-sema, wara li, permezz tal-Ispirtu s-Santu, ta l-ordnijiet tieg'u lill-appostli li hu kien g'a|el.

Wara l-passjoni tieg'u dehrilhom u tahom 'afna provi li hu 'aj; f’erbg'in jum rawh kemm-il darba u kellimhom fuq il-'wejje! tas-Saltna ta’ Alla. Meta kien g'adu mag'hom, ordnalhom biex ma jitilqux minn erusalemm, imma joqog'du jistennew sa ma sse'' il-weg'da tal-Missier, “li fuqha” – qalilhom – “smajtu x’kont g'edtilkom: wanni g'ammed bl-ilma, imma intom, fi ftit jiem o'ra titg'ammdu bl-Ispirtu s-Santu”.

Kif kienu flimkien staqsewh: “Mulej, hu dan
i|-|mien li fih int se ter!a’ twaqqaf is-Saltna ta’ I|rael?”. Hu we!ibhom:
“Mhijiex bi a tag'kom li tkunu tafu l-waqt u |-|mien li l-Missier g'a|el
bis-setg'a tieg'u. Imma meta ji!i fuqkom l-Ispirtu s-Santu, intom tir ievu
l-qawwa, u tkunu xhieda tieg'i f’ erusalemm, fil-Lhudija kollha u s-Samarija u
sa truf l-art”.

Wara li qal dan, huma u j'arsu lejh, kien me'ud ’il
fuq, u s'aba 'adithulhom minn quddiem g'ajnejhom. Waqt li kienu b’g'ajnejhom
fis-sema j'arsu lejh sejjer, f’daqqa wa'da dehru 'dejhom |ew!t ir!iel libsin
l-abjad, u qalulhom: “Ir!iel tal-Galilija, x’intom t'arsu lejn is-sema? Dan
 esù, li kien me'ud minn mag'kom lejn is-sema, g'ad jer!a’ ji!i kif rajtuh
sejjer”.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

Salm Responsorjali

Salm 46(47):2-3,6-7,8-9

R/.(6): Tela’ Alla b’g'ajat ta’ fer'.

jew

R/. Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah.

Popli kollha, ap pu jdejkom,

g'ajtu b’le'en ta’ fer' lil Alla!

G'ax il-Mulej, l-G'oli, hu tal-bi|a’,

sultan kbir fuq l-art kollha. R/.

Tela’ Alla b’g'ajat ta’ fer',

il-Mulej bid-daqq tat-trombi.

G'annu lil Alla, g'annu,

g'annu lis-sultan tag'na, g'annu. R/.

G'ax Alla s-sultan tal-art kollha:

g'annulu bis-seng'a g'anja sabi'a.

Isaltan Alla fuq il-!nus kollha,

joqg'od Alla fuq it-tron imqaddes tieg'u. R/.

Qari II

Kristu da'al fis-sema stess.

Lhud 9:24-28; 10:19-23

Qari mill-Ittra
lil-Lhud

Kristu ma da'alx f’santwarju mag'mul b’idejn il-bnedmin li hu biss xbieha tas-santwarju veru, imma da'al fis-sema stess, biex issa jidher g'alina quddiem Alla. U da'al hemm mhux biex minn |mien g'al |mien joffri lilu nnifsu b'alma l-qassis il-kbir jid'ol kull sena fis-santwarju biex joffri demm 'addie'or. Li kieku kien hekk, kien ikollu jbati 'afna drabi sa mill-'olqien tad-dinja. I|da issa deher darba g'al dejjem, meta waslet il-milja ta|-|minijiet, biex ine''i d-dnub bis-sagrifi ju tieg'u nnifsu. U kif hu miktub g'all-bnedmin li g'andhom imutu darba biss, u wara dan isir il-!udizzju, hekk ukoll Kristu, wara li offra lilu nnifsu darba biss biex jitg'abba bid-dnubiet tal-kotra, g'ad jer!a’ jidher darb’o'ra, mhux biex ine''i d-dnubiet, imma biex isalva lil dawk li qeg'din jistennewh bil-'erqa.

Ladarba, 'uti, g'andna l-fidu ja li nid'lu fis-Santwarju bis-sa''a tad-demm ta’ esù billi ng'addu mit-triq, !dida u 'ajja, li hu fet'ilna ’l !ewwa mill-velu, li hu l-!isem tieg'u stess; u ladarba g'andna dan il-qassis il-kbir imqieg'ed fuq il-familja ta’ Alla, ejjew nersqu b’qalb sin iera u b’fidi s'i'a, bi qlubna mnaddfin minn kuxjenza 'a|ina u l-!isem tag'na ma'sul b’ilma safi. In|ommu s'i' fl-istqarrija qawwija tat-tama tag'na, g'ax ta’ kelmtu huwa dak li g'amlilna l-weg'da.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

Akklamazzjoni qabel l-Evan!elju

Mt 28:19a,20b

Hallelujah. R/. Hallelujah.

Morru ag'mlu dixxipli mill-!nus kollha, jg'id
il-Mulej.

Jiena mag'kom dejjem, sal-a"ar ta|-|mien.

R/. Hallelujah.

Evan!elju

Huwa u jberikhom, kien me'ud fis-sema.

Lq 24:46-53

G'eluq tal-Evan!elju
skont San Luqa

F’dak i|-|mien, esù qal lid-dixxipli tieg'u: “Hekk kien miktub, li
l-Messija jbati u fit-tielet jum iqum mill-imwiet, u li l-indiema g'all-ma'fra
tad-dnubiet tixxandar f’ismu lill-!nus kollha, ibda minn erusalemm. Intom xhud
ta’ dan. U jiena, araw, nibg'at fuqkom lil dak li wieg'ed Missieri. Imma intom
ibqg'u fil-belt, sa ma Alla jkun libbiskom bil-qawwa tieg'u”.

Imbag'ad 'adhom sa 'dejn Betanja, u rafa’ jdejh u
berikhom. U !ara li, huwa u jberikhom, infired minnhom u kien me'ud fis-sema.
Huma nxte'tu fl-art jag'tuh qima, u mimlijin b’fer' kbir re!g'u lura lejn
 erusalemm, u qag'du l-'in kollu fit-tempju jbierku lil Alla.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Tif'ir lilek, Kristu.